

KÜLÖNFÉLÉK

Olvasóinknak szives tudomására hozzuk, hogy folyóiratunk következő száma, a közbeeső nyári szünet miatt, a szeptember—októberi számmal egyszerre fog megjelenni.

A magyarországi református egyház új meghatározása.

A magyarországi református zsinat dr. Ravasz László püspök javaslatára az egyház meghatározását a következő szövegben fogadta el: „Jézus Krisztus közönséges anyaszentegyházának egyik része, a magyarországi református egyház, melyet országos törvényeink helvét hitvallású evangélikusnak, majd evangélikus reformátusnak is neveznek, magában foglalja Magyarország területén levő református keresztyén egyházközösségeket. A magyarországi református egyház az egész földön levő református egyházakkal a hit és lélek kapcsolata által van egybefűzve, a más országokban levő magyar református egyházakkal pedig az országos határok és a jogi szabályok különbözősége mellett is egy lelki közösség.”

A lelkeszi hivatás nevelési szempontjai. A „Protestáns Szemle“ folyó évi júniusi számában Imre Sándor, ez a jeles magyar pedagógus, a fenti címen kiváló és figyelemre érdemes tanulmányt ad közre, mely a nevelés és egyházak, valamint a lelkeszi hivatás és nevelés viszonyát egészen új szempontból teszi vizsgálat tárgyává. Eszerint hibás az a régi beállítást, hogy az egyházaknak a maguk céljaik elérésére iskolákra van szükségük. Ez nem fejezi ki a lényegét. A lényegét úgy találjuk meg, ha a nevelés szempontjából indulunk ki s azt mondjuk, hogy az egyház maga nevelő intézmény. Minden egyház szellemi közösség. A szellemi közösség természete követeli, hogy állandóan foglalkozzék tagjainak szellemi életével, ami más szóval azt jelenti, hogy állandóan nevelni kell hivatást. Így hát az egyházakra nézve a nevelés kérdése életkérdés. A nevelés szolgálatában állottak eddig az iskolák. De az egyházak

létérdeke kívánja, hogy minden intézményüket a nevelés szolgálatába állítsák, ha létüket megtartani s fejlődésüket biztosítani akarják. Ebből a szempontból a lelkészek munkája egészen nevelői munka kell, hogy legyen. Itt nem csupán az iskolai nevelésről van szó, hanem minden olyan törekvéstről, amely egy szellemi közösség tagjainak lelki alakítását tartja szem előtt s azokat valamely közös eszmény fölé emelni igyekszik. A szellemi közösség egyben élet- és sorsközösséget is jelent. Ez a közösség akkor lesz igazán erős, ha érzületközösséggé válik. Ez esetben az egyén minden vágyát és reményét a közösség céljaihoz tudja alkalmazni. E közösség kiépítésében áll a lelkész állandó nevelői tevékenysége a hívek életkorára, műveltségére és társadalmi állására való tekintet nélkül. Különösen fontos ez a kisebbségi sorsban levő egyháznaknál, ahol az élet- és sorsközösség nagy lemondást és áldozatokat kíván. Azonban ezt a munkát csak nevelői lélekkel és nevelői gondolkozással végezheti el a lelkész. Enélkül lehet kifogástalan hivatalnok, lehet nagy tudású teológus, de sikeres pásztori munkát nem végezhet, mert a lelkekre csak lélekkel lehet hatni. Ez biztosítja a lelkész személyének hatását az iskolás gyermekekre, a tanítóra, az ifjúságra és a gyülekezet felnőtt tagjaira. A lelkész eme nevelői munkájára alkalmazza a nevelés általános tételeit s végül sürgeti a lelkésznevelésben a nevelői szempont erősebb kidomborítását. „Mert — végzi érdekes tanulmányát — az az egyház halad életének biztosításában a legtöbbre, amely leginkább gondoskodik a papképzésben arról, hogy a lelkész művelt hívei között is szilárdan megállhasson, egyénibben tudjon bánni az egyénnel, fel tudjon ismerni adott helyzeteket gyülekezetében és ennek környezetében, megérthesse és megbecsülhesse a legegyszerűbb emberek annyira aprólékos és nekik mégis oly fontos ügyét-baját — mindent egybefoglalva: nevelő akarjon és tudjon is lenni.“

Aranyas és Áriánus biblia. Ismeretes, hogy Tótfalusi Kis Miklós ötévi fáradságos munkával Amszterdamban a magyar bibliát „a maga betűivel és költséggével“ 1685-ben kiadta. A nyomdai munkát olyan tökéletességre vitte benne, hogy „mindenek felette csudálnák, valakik látnák“. A szépen kiállított bibliát megfelelő aranyos kötéssel látta el s példányait ládákba rakva, lajstromozással hazaindította Erdélybe. Azonban utközben Lengyelországban, ahonnan a szociniánusokat azelőtt 25 évvel üldözték volt ki, lefoglalták s a tudatlanság miatt a drága kincs szinte a tűz marta-

lékává lett. Ő „A maga mentségében“ 1698-ban Kolozsvárt irt művében így írja le az esetet: „A Lajstromra akadván, melyben fel-jegyztettem volt: e'ben s e'ben a Ládámban ennyi s ennyi *aranyas biblia* vagyon, ők azt úgy magyarázták, hogy *áriánus biblia*, és azt mondták: Ez nem egyéb, hanem az Erdélyi Áriánusok nyomtatták e Könyveket, s alig hogy mind meg nem égették. Se Király, se Urak levelével, (melyekben parancsolták, hogy adja ki) semmit ő nem gondolván, a *Hegy-Tolvajoknak* köszönöm Isten után a szabaditást; mert azok akor tájban Lengyel-Országra ütván, és ott Udvar-Házakat s klastromokat fel-vervén, egy darabig nagy pusztitást tettek. A Lengyelek gyanitván, hogy azért a Jóságért s a'nak árestáltatásáért a Magyarok küldték rá a Tolvajokat: ezzel az egyel szabaditák meg, hogy felfogadtatták velünk, hogy többször rájuk nem küldjük azokat: mi pedig tőlük szintén úgy féltünk, nem hogy vélek egyetértettünk volna“. Idézve Bod Péter: „A szent bibliának históriája“ c. műve 164. l.

A kereszténység és az orosz áteizmus. Ugy látszik, hogy azok a kegyetlen vallási üldözések, amelyekkel az elvakult orosz szovjet lehetlenné kívánta tenni a keresztény egyházak munkáját s az apró gyermekek lelkét a sivár áteizmus gondolatával törekedik megmételyezni: mind jobban megmozgatja a nyugati keresztények lelkiismeretét. Svédország, Anglia, Franciaország, Svájc, Németország, Róma, Esztország, Bulgária, Görögország különböző vallásos egyesületei emelték fel tiltakozó szavukat az elkövetett istentelenségek ellen. Magyar részről Kapi Béla ág. ev. püspök fújta meg a riadót „Kicsoda fekszik az orosz romok alatt?“ címen. Kimutatva, hogy „az emberiség kultúrájának egy vérző darabja fekszik a romok között“ s a kulturnemzetek aeropogusához és lelkiismeretéhez fordul erélyes és gyors cselekvésért.

Erdélyi magyar középiskolák dalosversenye. Az erdélyi magyar kisebbségi középiskolák növendékei között a Romániai Dalosszövetség nagyszabású hangversenyt rendezett a kolozsvári magyar színházban folyó évi június hó 2—3. napjain. A hangverseny a kolozsvári és vidéki közönség nagyfoku érdeklődése mellett folyt le. A versenyben az első díjat a kolozsvári unitárius főgimnázium ifjúságának énekkara nyerte meg, melyet Kiss Elek ének-és zenetanár vezetett. A második díjat a nagyenyedi ref. tanítóképző intézet vitte el. Az egyéni versenyben is szép sikert ért el az unitárius ifjúság, amennyiben a hegedű-versenyben az első díjat *Márkos Albert V.*, a másodikat pedig *Komjátszeghi Lajos VII. g. o.* tanuló nyerte meg. Az énekkversenyen pedig az első díjat *Bede Emil I.* éves teológusunknak ítélte a zsüri.

A szerkesztésért fe'elős: VÁRI ALBERT.

Nyilvános nyugtázás

A Keresztény Magvetőre legújabbban az alábbi fizetések történtek :

Felcser Lukácsné (1928—29) 300, Kovács Irén (1929) 300, Kovács Margit (1929) 300, Pap Mózes (1927—28 részlet) 200, dr. Szolga Ferenc (1929) 200, Ürmösi Károly (1928) 100, dr. Abrudbányay Géza (1927—28) 400, Raffay András (1930) 250, 49 lelkésztől 1930 I. évnegyedre 3690, dr. Szathmáry Miklós (1927—28) 250, Orbók Gyula (1924—25) 250, Bedő Árpád (1928—29) 400, dr. Fekete Gyula (1926—29) 775, Nyomát (1925—29) 1000, Szentgerice (1923—29) 680, Szabéd (1925—29) 1000, Vadad (1928—29) 400, Nyárad-szentmárton (1925 részlet) 125, Biró Izsák (1926—27 részlet) 250, Pap Gyula (1925—27 részlet) 225, Bözöd (1923—28) 700, Csekefalva (1930) 300, Kissolymos (1924—26) 400, Korond (1925—29) 860, Lőrinczy László (1929 részlet) 100, Sebe Ferenc (1927—28 részlet) 300, Rava (1924—29) 1100, Siménfalva (1923—29) 1160, Ujszékely (1925—26 részlet) 250, Csehétfalva (1929) 300, Ekárt Andor (1929—30 részlet) 300, Sándor Gergely Désfalva (1929 részlet) 145, Bartók Endre (1923—25) 300, Gvidó Béla (1923—29) 680, Gergely Sándor (1926—29) 525, Járay Béla (1927) 200, Ádámos (1925—26 részlet) 250, Buzogány Kálmán (1928—29) 500, Kovács István (1927—29) 700, Kozma Béla (1927—29) 700, dr. Pázsint Mihály (1927—29 részlet) 300, Székely Kelemen (1925—29) 950, Gyepes (1928—29) 450, Kiss Jenő (1924—25) 211, Sándor Gergely Kénos (1927—29) 700, Gál József (1930) 20, Városfalva (1925—30) 1300, Lókod (1925—27 részlet) 425, Siketes Sándor (1924—29) 1100, Dobai István (1925—26 részlet) 200, Székelyderzs (1929) 250, Abásfalva (1925—29) 1000, Homoródszentpéter (1929) 250, Homoródszentpál (1924—29) 650, Oklánd (1925—29) 600, Kádár Gyula (1927—28 részlet) 350, Balázs András (1929) 300, Bedő Miklós (1929) 300.

Tisztelettel kérem a hátralékos fiait, hogy sziveskedjenek hátralékaikat, valamint a folyó évi előfizetéseket is beküldeni. Lelkész fiait kérem, sziveskedjenek jelezni, hogy legközelebbi járandóságukból mennyit óhajtanak fizetni.

Hadházy Sándor,
pénztárnok.

